



JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. juni 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1713
Dok.: AMC41241

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 888 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. maj 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorenzten Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 888 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”I England medvirker en speciel bisidder, når politiet skal optage anmeldelse om seksuelt overgreb, således at der undgås retraumatisering. Vil ministeren indhente oplysninger om, hvordan det foregår og hvordan det er forankret?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen anmodet Udenrigsministeriet om at indhente oplysninger om retstilstanden i England. Den danske ambassade i London har i den anledning oplyst følgende:

”Ambassaden kan oplyse, at der i England som hovedregel ikke medvirker en *egentlig* bisidder ved optagelse af en anmeldelse om seksuelt overgreb. Til gengæld foretages optagelse af sådanne anmeldelser så vidt muligt af en særligt uddannet politibetjent, en såkaldt *chaperone*. Den officielle betegnelse er *Sexual Offences Investigation Trained Officer* (forkortet SOIT). Det antages at være denne ordning, der refereres til i spørgsmålet.

Chaperone-ordningen er ikke forankret i lovgivning eller indført ved ministerielt direktiv eller lignende, men er udviklet på eget initiativ af det engelske politi. Ordningen har spredt sig gradvist over de sidste tyve år og dækker nu alle 43 politistyrker i England og Wales. Den præcise udmøntning varierer mellem politidistrikterne. Overordnet vejledning og koordinering i forbindelse med ordningen varetages af *Association of Chief Police Officers (ACPO)* og *National Policing Improvement Agency (NPIA)*. (Der erindres om, at UK ikke har et nationalt politi og følgelig ej heller en rigspolitiinstitution, som det kendes i Danmark)

Chaperoner er almindelige politibetjente, der selv har ansøgt om stillingen og derefter gennemgået et efteruddannelsesforløb. Der er en stigende tendens til, at *chaperoner* indgår i særlige voldtægtsenheder, der bl.a. består af specialiserede efterforskningsledere og uafhængige offerrådgivere, hvilket politiet finder er med til at sikre en mere helhedsorienteret tilgang. I øjeblikket har ca. hver tredje politistyrke i England og Wales oprettet sådanne enheder.

Optagelse af en anmeldelse om seksuelt overgreb i England foregår som følger:

Når politiet i England modtager en anmeldelse om seksuelt overgreb, vil offeret så vidt muligt med det samme blive sat i forbindelse med en *chaperone* (såfremt fysisk tilstedeværel-

se ikke er muligt, foreskriver interne retningslinjer, at offeret får tilbud om at blive sat i *real-time* forbindelse med en *chaperone*). Offeret kan som udgangspunkt vælge mellem en mandlig og kvindelig *chaperone*. Det er dog politiets erfaring, at offeret oftest ikke har stærke præferencer i den henseende. Den tildelte *chaperone* vil meget kort optage en anmeldelse af overgrebet og derefter eskortere offeret til retsmedicinske undersøgelser. Almindeligvis vil *chaperonen* ikke være til stede under selve undersøgelsen.

Efterfølgende vil *chaperonen* foretage en videoafhøring af offeret (politiet bruger betegnelsen '*interview*', idet det virker mindre intimiderende). Afhængig af offerets psykiske tilstand behøver afhøringen ikke nødvendigvis foregå samme dag. Den ansvarlige efterforskningsleder vil overvære afhøringen fra et tilstødende lokale, hvilket offeret vil blive oplyst om på forhånd. Som hovedregel vil det kun være *chaperonen* og offeret, der er til stede under afhøringen.

I særlige tilfælde kan politiet vurdere, at det er nødvendigt for offeret at have støtte fra en bisidder under afhøringen, men man søger at undgå brugen af bisiddere mest muligt. Det skyldes, at det er politiets erfaring, at tilstedeværelsen af en bisidder kan skade vidneforklaringens kvalitet, idet der kan være ting, offeret ikke vil afsløre over for tredjepart. Såfremt det i det konkrete tilfælde alligevel skønnes hensigtsmæssigt med en bisidder under afhøringen, vil bisidderrollen oftest udfyldes i form af en uafhængig offerrådgiver og kun strengt undtagelsesvist en pårørende. For så vidt angår sager med mindreårige vil der som oftest være en bisidder til stede. Det understreges fra politiets side, at der ikke er faste retningslinjer for, hvornår man benytter sig af bisiddere, men at det er en individuel vurdering fra sag til sag.

Efter afhøringen vil den rent politimæssige side af sagen blive overdraget til efterforskningslederen. *Chaperonen* vil da have til opgave at sikre, at offeret får den nødvendige hjælp og rådgivning, samt at holde offeret opdateret med det videre forløb i sagen. Der lægges fra politiets side vægt på, at *chaperonen* er offerets *single point of contact* fra anmeldelse frem til en eventuel domfældelse. Politiet fremhæver, at ordningen for det første skaber kontinuitet og for det andet er medvirkende til at opbygge et tillidsforhold mellem *chaperone* og offer.

Det er politiets opfattelse, at *chaperone*-ordningen bidrager til at beskytte offeret mod re-traumatisering under sagens forløb såvel som at sikre det bedst mulige bevismateriale.

Erfaringerne med ordningen er altovervejende positive, og der er derfor ingen aktuelle planer om at afskaffe eller grundlæggende ændre på ordningen.”